

Adéla Benešová: *Eça de Queirós a Machado de Assis: spor o román*

FF UK, 2022, 53 s.

Posudek vedoucí práce

Adéla Benešová, studentka 5. ročníku oborů portugalistika a italianistika, si zadala práci na téma Machadovy kritiky Eçových románů, k němuž ji motivovala četba obou autorů během erasmovského pobytu v Itálii, před více než dvěma roky. Psaní práce probíhalo ve značně nepravidelných intervalech, k závěrečné části už vedoucí práce neměla z časových důvodů možnost se vyjádřit.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, v nichž se autorka postupně věnuje portugalskému a brazilskému kontextu, Eçovu románu *Bratranec Basílio*, Machadově kritice tohoto románu, recepci Machadovy kritiky a v závěru přistupuje k vlastnímu hodnocení Machadova sporu s Eçou a jeho zastánci.

Výklad zprvu postupuje kupředu velmi důkladně a Adéla Benešová si tak výborně připravila půdu pro další zkoumání dvou odlišných pojetí literární tvorby v období převažující realistické mizeze. Tím více je škoda, že poslední část – jádro práce – už nemohla projít konzultacemi, které mohly autorku ušetřit jistého tápání a interpretačních omylů. Určitý problém vidím i v tom, že autorka ze zadané bibliografie pominula stať Silviana Santiaga, která je jedním ze základních komentářů tohoto problému. Zcela jistě se na ni nevztahuje poznámka o tom, že literaturu nebylo možno dohledat, protože bibliografie zastarala – kniha *Uma literatura nos trópicos* stojí na regále v romanistické knihovně.

Jak je vidět z autorčiny rekapitulace stati Joãa Césara Castra Rochoy, polemiku Machado – Eça de Queirós lze uchopit různým způsobem a je zajímavá nejen proto, že osvětluje odlišný pohled dvou autorských osobností, ale i proto, že ukazuje, jak se různé země na okraji západního světa vyrovnávají s přejímanými modely. Autorka si někdy stojí v cestě k porozumění problému nepochopením určitých konceptů – například termín „acessório“ pro Machada neznamená prostě nadbytečné. Machadovi jde o to, že podle něj nelze převzít zápletku francouzského románu, mírně ji obměnit a zasadit do portugalských kulis, ale naopak soudí, že je třeba zápletku vystavět na vnitřních společenských souvislostech té které země. V tomto ohledu byl brazilský román ve srovnání s portugalským pokročilejší – a právě Machadovy romány (i z tzv. romantické fáze) to bohatě dokládají.

To bychom se ale dostali daleko za rámec posudku bakalářské práce. Za tou je pořádný kus samostatného studia a promýšlení problémů, které mohlo přinést lepší ovoce, kdyby Adéla Benešová maličko lépe komunikovala. Takto má práce bohužel určité nedostatky, z nichž některým by bývalo nebylo těžké zabránit – věcné omyly (Machado de Assis byl velmi vážený muž, císařský ministr, nositel řádu Růže a první předseda Brazilské literární akademie, a tedy nebyl pronásledován kvůli barvě pleti), nesprávně přeložené kritické texty (např. s 32: „Zopakoval bych, že autor Bratrance Basília má ve mně obdivovatele obdivovatele jeho talentu a protivníka, co se týče

doktrín“), nesrozumitelné pasáže (vůbec nerozumím textu na s. 31 dole), jazykové nesrovnalosti, jako jsou čárky mezi podmětem a přísudkem, nesoudržné věty či chyby v pravopise (rozkož, s. 30).

Přesto kladně hodnotím penzum odvedené práce a nakonec i to, že se Adéle Benešové podařilo práci dotáhnout a odevzdat a navrhuji hodnocení *velmi dobře*.

V Soběhrdech 31. srpna 2022

Mgr. Šárka Grauová, Ph.D.